

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

08.03.2021

Lēmums Nr. 4-02/19

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

Adresāts:

Ludzas novada pašvaldība, adrese: Raiņa iela 16, Ludza, Ludzas novads, LV – 5701;
e – pasts: dome@ludza.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021.–2037. gadam un Attīstības programma 2021.– 2027. gadam (turpmāk – Stratēģija un Attīstības programma).

Izvērtētā dokumentācija:

Ludzas novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) 2021. gada 10. februāra vēstule Nr.3.1.1.8/2021/212–N “Par iesnieguma nosūtīšanu”, iesniegums “Par plānošanas dokumentu Ludzas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.–2037. gadam un Attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu” (turpmāk – Iesniegums), Ludzas novada domes 2020. gada 26. novembra sēdes lēmums (protokols Nr.19, 24.§) “Par jaunizveidojamā Ludzas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.–2037. gadam un Attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu”, Kārsavas novada domes 2020. gada 26. novembra sēdes lēmums (protokols Nr.17, 33.§) “Par jaunizveidojamā Ludzas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.–2037. gadam un Attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu”, Ciblas novada domes 2020.gada 26.novembra sēdes lēmums (protokols Nr.18, 5.§) “Par jaunizveidojamā Ludzas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.–2037.gadam un Attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu”, Zilupes novada domes 2020. gada 26.novembra sēdes lēmums (protokols Nr.17, 3.§) “Par jaunizveidojamā Ludzas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.–2037.gadam un Attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu”, Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – Rēzeknes RVP) 2021. gada 221. janvāra vēstule Nr.2.3/63/RE/2021 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību”, Veselības inspekcijas 2021. gada 19.janvāra vēstule Nr.4.6.2.–10./67/L “Par konsultācijām par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību” un Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2021. gada 27. janvāra vēstule Nr.4.8/511/2021–N “Par ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību”.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Pašvaldības ieskatā Stratēģijai un Attīstības programmai stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) nav nepieciešams, ņemot vērā to, ka

plānošanas dokumentos netiek plānotas likumā “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 1. un 2. pielikumā paredzētās darbības.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai (Vides pārraudzības valsts birojs, – turpmāk – Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2021. gada 10. februārī Birojā saņemta Pašvaldības 2021. gada 10. februāra vēstule Nr.3.1.1.8/2021/212–N “*Par iesnieguma nosūtīšanu*” un Iesniegums, ar kuru Pašvaldība informē, ka pamatojoties uz Ludzas novada domes 2020. gada 26. novembra sēdes lēmumu (protokols Nr.19, 24.§) “*Par jaunizveidojamā Ludzas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.–2037. gadam un Attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu*”, Kārsavas novada domes 2020. gada 26. novembra sēdes lēmumu (protokols Nr.17, 33.§) “*Par jaunizveidojamā Ludzas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.–2037. gadam un Attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu*”, Ciblas novada domes 2020. gada 26. novembra sēdes lēmumu (protokols Nr.18, 5.§) “*Par jaunizveidojamā Ludzas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.–2037. gadam un Attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu*”, Zilupes novada domes 2020. gada 26. novembra sēdes lēmumu (protokols Nr.17, 3.§) “*Par jaunizveidojamā Ludzas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.–2037.gadam un Attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Lēmumi) ir uzsākta jaunizveidojamā Ludzas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.–2037. gadam un Attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrāde. Atbilstoši Iesniegumam un Lēmumiem:
  - 2.1. Plānošanas dokumentu stratēģiskās daļas izstrāde plānota saskaņā ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam, Latgales stratēģiju 2030, Latgales programmu 2010–2021, Ludzas novada teritorijas plānojumu 2013.–2024. gadam un tā grozījumiem, Kārsavas novada teritorijas plānojumu 2012.–2024. gadam, Ciblas novada teritorijas plānojumu 2013.–2025. gadam, Zilupes novada teritorijas plānojumu 2013.–2025. gadam, apvienojamo pašvaldību spēkā esošām ilgtspējīgas attīstības stratēģijām, apvienojamo novadu spēkā esošām attīstības programmām un blakus esošo pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem.
  - 2.2. Ludzas novada administratīvajā teritorijā pēc administratīvi teritoriālās reformas ietilps esošās administratīvi teritoriālās vienības (Ludzas novads, Kārsavas novads, Ciblas novads un Zilupes novads). Spēkā esošo attīstības programmu darbības termiņi Ludzas novadam ir līdz 2024. gadam, Kārsavas novadam – līdz 2025. gadam, Ciblas novadam –līdz 2025. gadam un Zilupes novadam – līdz 2025. gadam. Visām minētajām pašvaldībām spēkā esošo novadu ilgtspējīgās attīstības stratēģijas darbības termiņš ir līdz 2030. gadam.
  - 2.3. Ludzas novada pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādes laikā nav plānots noteikt rīcības un prioritātes, kas saistītas ar Likuma 1. un 2. pielikumā paredzētām darbībām.
  - 2.4. Atbilstoši Lēmumos iekļautajiem Darba uzdevumiem ar Stratēģijas izstrādi tiek paredzēts: 1) noteikt Ludzas novada pašreizējo telpisko struktūru un vēlamās ilgtermiņa

izmaiņas, 2) noteikt Ludzas novada pašreizējo un nākotnē vēlamu ekonomisko specializāciju, 3) definēt ilgtermiņa nākotnes redzējumu, 4) noteikt stratēģiskos mērķus, 5) noteikt attīstības prioritātes, 6) noteikt telpiskās attīstības perspektīvu rakstveidā un grafiskā veidā un 7) noteikt teritorijas attīstības vadlīnijas. Attīstības programmai izvirzīti šādi izstrādes uzdevumi: 1) novērtēt Ludzas novada pašvaldības rīcībā esošos resursus (dabas resursi, infrastruktūra, cilvēkresursi), piedāvāt skaidru redzējumu un risinājumus to efektīvākai izmantošanai, sekmēt rīcību un investīciju mērķtiecīgu plānošanu, 2) izvērtēt spēkā esošos Ludzas, Ciblas, Kārsavas un Zilupes teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, tos izmantojot Attīstības programmas izstrādē (integrojot investīciju un rīcības plānos iekļautos projektus, aktivitātes un pasākumus), kā arī ņemt vērā jau uzsāktos un ieplānotos infrastruktūras u.c. attīstības projektus un 3) nodrošināt Attīstības programmas un uzraudzības sasaisti ar Pašvaldības budžeta plānošanu.

- 2.5. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā "OZOLS" pieejamo informāciju jaunizveidojamā Ludzas novadā atrodas šādas *Natura 2000* teritorijas: nacionālā parka "Rāznes nacionālais parks" daļa, dabas parki "Istras pauguraine", "Kurjanovas ezers", "Numernes valnis", dabas liegumi "Istras ezers", "Pildas ezers", "Gulbinkas purvs", "Gulbju un Platpirovas purvs", "Klešniku purvs", "Kreiču purvs" un "Zvirgzdenes ezera salas", kā arī citas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT): ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi "Rundēnu Velna dobe", "Lauderu Velna dobe", dabas liegums "Grebļukalns". mikroliegumi "Mežmatveju kadiķu pļavas", "Mežmatveju pļavas" u.c. mikroliegumi. Attīstības dokumentos nav plānotas darbības, kas ietekmēs ĪADT un objektus. Attīstības dokumentos nav paredzētas darbības, kas būtu pretrunā ar ĪADT aizsardzības un apsaimniekošanas prioritātēm, ilgtermiņa un īstermiņa attīstības mērķiem.
3. Atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) 5. un 6. punktos noteiktajam, veiktas konsultācijas ar VVD Rēzeknes RVP, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību. Iesniegumam pievienotas:
- 3.1. VVD Rēzeknes RVP 2021. gada 22. janvāra vēstule Nr.2.3/63/RE/2021 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību". VVD Rēzeknes RVP ieskatā plānošanas dokumentu īstenošanai nav paredzama būtiski nelabvēlīga ietekme uz vidi, jo plānošanas dokumentos nav plānotas rīcības un darbības, kas saistītas ar Likuma 1. un 2. pielikumā paredzētajām darbībām. VVD Rēzeknes RVP nerekomendē Stratēģijai un Attīstības programmai piemērot Stratēģiskā novērtējuma procedūru.
- 3.2. DAP administrācijas 2021. gada 27. janvāra vēstule Nr.4.8/511/2021–N "Par ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību". DAP administrācija norādījusi uz Ludzas novada teritorijā konstatētajām jutīgajām dabas vērtībām, kuru noplicināšanās nav pieļaujama, tomēr antropogēnā slodze uz dabas vērtībām kļūst nekontrolējama. DAP administrācijas vērtējumā viens no instrumentiem dabas daudzveidības saglabāšanai ir teritorijas plānošanas dokumenti, tāpēc Attīstības programmā būtu nepieciešams iestrādāt rīcības kopumu antropogēnās slodzes negatīvās ietekmes samazināšanai un ierobežošanai ĪADT, ainaviski vērtīgās teritorijās un no bioloģiskās daudzveidības viedokļa vērtīgajās teritorijās. DAP administrācija norādījusi arī uz mežsaimnieciskās darbības attīstību lielajos vienlaidu valsts mežu masīvos, tostarp teritorijās, kur konstatēti īpaši aizsargājami biotopi. DAP administrācija rekomendē plānošanas dokumentu ietvaros veikt teritorijas ainavu plāna izstrādi. Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka Stratēģijā tiek noteikts novada attīstības redzējums, mērķi tā sasniegšanai,

prioritātes, specializācija un telpiskās attīstības perspektīva, DAP administrācijas vērtējumā Stratēģiskā novērtējuma procedūru nepieciešams piemērot Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai, savukārt Ludzas novada attīstības programmai nav nepieciešams piemērot Stratēģiskā novērtējuma procedūru, jo tā pēc būtības ir pasākumu kopums ilgtspējīgās attīstības stratēģijā noteikto uzstādījumu sasniegšanai.

- 3.3. Veselības inspekcijas 2021. gada 19.janvāra vēstule Nr.4.6.2.–10./67/L “*Par konsultācijām par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību*”. Ņemot vērā, ka Stratēģija un Attīstības programma neparedz Likuma 1. un 2. pielikumā noteikto darbību īstenošanu, kas varētu negatīvi ietekmēt iedzīvotāju dzīves kvalitāti un radīt sabiedrības veselības riskus, Veselības inspekcija neuzstāj uz Stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu Stratēģijai un Attīstības programmai. Vienlaicīgi Veselības inspekcija rekomendē plānošanas dokumentu izstrādāšanas laikā pievērst uzmanību jautājumiem, kam ir būtiska ietekme uz vidi un cilvēka veselību: pasākumiem dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanai, virszemes un pazemes ūdensobjektu apsaimniekošanai un kvalitātei, objektu pievienošanai centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, atkritumu apsaimniekošanai, trokšņa piesārņojumam un prettrokšņa pasākumiem, kā arī virszemes ekoloģiskajai situācijai.
4. Stratēģija un Attīstības programma nav ietverti to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Izstrādātājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētā Stratēģija un Attīstības programma atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams:
  - 4.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
  - 4.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kuru īstenošanai var būt būtiska ietekme uz *Natura 2000* teritoriju.
  - 4.3. Šādā kontekstā Birojs secina, ka Stratēģiju un Attīstības programmu paredzēts izstrādāt kā jaunus plānošanas dokumentus apvienotajam Ludzas novadam ar mērķi Stratēģijā noteikt novada ilgtermiņa attīstības redzējumu, izvirzīt stratēģiskos mērķus un attīstības prioritātes, kā arī Attīstības programmā definēt vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopumu, lai sasniegtu Stratēģijā izvirzītos stratēģiskos mērķus. Attīstības programma ir plānošanas dokuments, ko apstiprina vietējā pašvaldība, un tās realizācija var notikt atbilstoši spēkā jau esošajiem hierarhiski augstākiem pašvaldības plānošanas

dokumenti, proti ilgtspējīgai attīstības stratēģijai un teritorijas plānojumam. Saistībā ar minēto konstatējams:

- 4.3.1. Atbilstoši Biroja rīcībā pieejamai informācijai Ludzas novadā iekļautie administratīvi teritoriālo vienību plānošanas dokumenti – ilgtspējīgās attīstības stratēģijas (Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030. gadam, Ciblas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2013. – 2030. gadam, Zilupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2013. – 2030. gadam un Kārsavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030. gadam) ir spēkā esoši, bet ar Stratēģiju tiks pārskatīti, galvenokārt, apvienotā novada turpmākie stratēģiskie mērķi un attīstības prioritātes. Ņemot vērā šo plānošanas dokumentu saturisko ieceri, kā arī novadu specifiku un ar tā attīstību saistītos vides aspektus, iepriekš šiem Ludzas, Kārsavas, Ciblas un Zilupes novadu plānošanas dokumentiem Stratēģiskais novērtējums nav bijis piemērots (Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030. gadam 2012. gada 3. aprīlī pieņemts lēmums Nr. 26 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu*”¹, Ciblas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2013.-2030. gadam 2012. gada 17. aprīlī pieņemts lēmums Nr. 31 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu*”², Zilupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2013.-2030. gadam 2013. gada 19. novembrī pieņemts lēmums Nr. 54 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu*”³ un Kārsavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030. gadam 2013. gada 15. maijā pieņemts lēmums Nr. 29 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu*”⁴).
- 4.3.2. Ņemot vērā to, ka pašvaldību attīstības programmu iecerēm netika konstatēta būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi, arī Ludzas, Kārsavas, Ciblas un Zilupes novadu attīstības programmām Stratēģiskais novērtējums iepriekš nav bijis piemērots (Ludzas novada attīstības programmai 2018.-2024. gadam 2017. gada 3. jūlijā pieņemts lēmums Nr. 32 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu*”⁵, Zilupes novada attīstības programmai 2018.-2025. gadam 2018. gada 11. jūlijā pieņemts lēmums Nr. 4-02/34 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu*”⁶, Ciblas novada attīstības programmai 2019.-2025. gadam 2018. gada 11. jūlijā pieņemts lēmums Nr. 4-02/35 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu*”⁷ un Kārsavas novada attīstības programmai 2019.-2025. gadam 2018. gada 19. jūlijā pieņemts lēmums Nr. 4-02/40 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu*”⁸).
- 4.3.3. Tai pat laikā Stratēģiskais novērtējums līdz šim bijis veikts Kārsavas novada teritorijas plānojumam 2012.–2024. gadam, par ko Birojs 2012. gada 10. oktobrī izsniedzis atzinumu Nr.29⁹, Ciblas novada teritorijas plānojumam 2013.–2025. gadam, par ko Birojs 2012. gada 18. septembrī izsniedzis atzinumu Nr.24¹⁰, un Ludzas novada teritorijas plānojumam 2013.–2024. gadam, par ko Birojs

¹ Pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2012>

² Pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2012>

³ Pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2013>

⁴ Pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2013>

⁵ Pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2017>

⁶ Pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2018>

⁷ Pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2018>

⁸ Pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2018>

⁹ Pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/atzinumi/?year=2012>

¹⁰ Pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/atzinumi/?year=2012>

2012. gada 16. novembrī izsniedzis atzinumu Nr.36¹¹. Savukārt Zilupes novada teritorijas plānojumam 2013.–2025. gadam 2012. gada 8. februārī pieņemts lēmums Nr.6 18 “Par Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepiemērošanu”¹², ņemot vērā plānošanas dokumentu saturisko ieceri, novadu specifiku un ar tā attīstību saistītos vides aspektus.

- 4.3.4. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam Attīstības programma un Stratēģija tiks izstrādāta, ievērojot Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam, Latgales stratēģijā 2030 un Latgales programmā 2010–2021 noteiktos ilgtermiņa attīstības mērķus un prioritātes.
- 4.4. Izvērtējot Birojā iesniegto informāciju, kā arī caurlūkojot plānošanas teritorijai izstrādātos un spēkā esošos plānošanas dokumentus, no kuriem daļai (plānošanas dokumentiem ar konkrētu teritoriālo piesaisti) jau bijis veikts Stratēģiskais novērtējums, secināms, ka, izstrādājot Stratēģiju un Attīstības programmu nākamajam plānošanas periodam, ir paredzēts izvērtēt un ņemt vērā jau noteiktos attīstības virzienus, investīciju prioritātes un uzsāktos vai daļēji īstenotos projektus. Pēc būtības tas nozīmē, ka ar plānošanas dokumentu paredzēts izvērtēt jau iepriekšējā plānošanas periodā noteikto un izvērtēto mērķu un prioritāšu aktualitāti, ja nepieciešams, precizējot attīstības virzienus. Caurlūkojos plānošanas teritorijā iekļauto esošo novadu (Ludzas, Ciblas, Kārsavas un Zilupes novadu) izstrādātos attīstības plānošanas dokumentus, var secināt, ka tie paredz pilnveidot un attīstīt arī infrastruktūru uzņēmējdarbības attīstībai, tomēr investīciju plāni, galvenokārt, saistīti ar esošās publiskās infrastruktūras sakārtošanu un uzturēšanu, jauni un ambiciozi infrastruktūras un industriālo teritoriju izveidošanas risinājumi Likuma 1. un 2. pielikuma darbību īstenošanai netika plānoti. Arī no Iesnieguma neizriet, ka Stratēģijas un Attīstības programmas izstrādes mērķis būtu būtiski mainīt iepriekš jau novērtētos plānošanas risinājumus, ieplānot jaunas darbības, kas atbilstu Likuma 3. divi *prim* pantam un 1., 2. pielikumā noteiktajām darbībām, kas atstātu ilgstošu ietekmi uz vidi un kuru rezultātā veidotos būtiska ietekme, tai skaitā piesārņojums, palielināta slodze uz dabas vidi u.tml.
- 4.5. Līdz ar to, vadoties no pašlaik pieejamās informācijas, nav konstatējams, ka plānošanas dokumenti būtu pielīdzināmi Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajiem plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams, tāpat nav konstatējams, ka ar Stratēģijas un Attīstības programmas izstrādi varētu tikt paredzētas būtiskas, vides stāvokli ietekmējošas izmaiņas, ja tās salīdzinātu ar iepriekš plānoto (un vērtēto) (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a. – e. apakšpunkts). Minētais nenozīmē, ka jauno plānošanas dokumentu izstrāde nebūtu saistīta arī ar jauniem izaicinājumiem un risināmām problēmām, – jo ar šiem dokumentiem tiks likts pamats jaunās teritoriālās vienības (apvienoto novadu) telpiskās attīstības prioritātēm, kur vienota redzējuma veidošana arī no vides pārvaldības viedokļa ir nozīmīga. Tomēr priekšnosacījumi konkrētu darbību īstenošanai ar teritoriālo piesaisti ir jau ietverti citos plānošanas dokumentos, un tie no Likuma viedokļa ir bijuši novērtēti.
- 4.6. Vērtējot plānošanas teritoriju kopskatā ar Reģionālās politikas pamatnostādņēs 2021. – 2027. gadam¹³ noteiktajiem izaicinājumiem konkrētajai plānošanas teritorijai, plānošanas iniciatīvas varētu būt saistītas arī ar attiecīgajai nacionālo interešu telpai (austrumu pierobeža) būtiskiem attīstības aspektiem, tomēr nav identificējams, ka šādā aspektā plānošanas teritorijas specifisko vides problēmu risināšanai būtu paredzētas būtiskas jaunas ievirzes, ja tās salīdzina ar reģionam raksturīgo attīstības virzienu un

¹¹ Pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/atzinumi/?year=2012>

¹² Pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2012>

¹³ Apstiprinātas ar Ministru kabineta 2019. gada 26. novembra rīkojumu Nr. 587 “Par Reģionālās politikas pamatnostādņēm 2021.-2027. gadam”

prioritāšu ietvaru, kas Stratēģiskajam novērtējumam jau pakļaujamas plānošanas reģiona līmenī.

- 4.7. Vērtējot iespējamu negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, kā arī citām jutīgām vides teritorijām (Likuma 4. panta trešās daļas 2. punkts, 23. divi *prim* panta 3., 4. punkts), Birojs ņem vērā DAP administrācijas viedokli, jo pārmērīgas antropogēnās slodzes palielināšanās dabas teritorijās vai to tuvumā ir viens no priekšnoteikumiem pret pārmaiņām jutīgu teritoriju vērtības zudumam. Tomēr, vadoties no Birojā sniegtās informācijas, plānošanas teritorijā ar Stratēģiju un Attīstības programmu (salīdzinājumā ar spēkā esošajiem plānošanas dokumentiem) nav paredzēts noteikt nozīmīgus jaunus attīstības virzienus un attīstības prioritātes jutīgām teritorijām ar telpisku piesaisti un būtisku negatīvu ietekmi, tai skaitā tādus, kas tieši saistīti ar mežistrādi. Vietējo pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu izstrādei dabas vērtību aizsardzības ziņā ir nozīmīga loma, tomēr konkrētas darbības ar iespējamu negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, kā arī citām jutīgām vides teritorijām atbilstīgāk var novērtēt tieši teritoriju plānojumu izstrādes ietvaros. Plānošanas dokumentu izstrādē tāpat ir jāņem vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības prasības, kā arī vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kas nepieļauj teritoriju attīstības plānojuma dokumentos būtiskas izmaiņas, kam varētu būt negatīva ietekme uz dabas vērtībām. Šādā kontekstā izsverot Stratēģiskā novērtējuma piemērošanas pamatojumu un lietderību, Birojs secina, ka konkrēto plānošanas dokumentu īstenošanai nav konstatējama tik būtiska negatīva ietekme uz ĪADT, ja tiek ievēroti institūciju izvirzītie nosacījumi plānošanas dokumenta izstrādei. Līdz ar to nav konstatējams, ka Stratēģija un Attīstības programma atbilstu Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams (Likuma 23. divi *prim* panta 3., 4. punkts).
- 4.8. Vadoties no pieejamās informācijas, Birojs arī nekonstatē, ka Stratēģijas un Attīstības programmas izstrāde un īstenošana varētu būt saistīta ar pārrobežu ietekmi (starpvalstu aspektā), jo par jauniem nozīmīgiem projektiem ar pārrobežu ietekmi Iesniegumā informācija nav sniegta, tāpat nav konstatējams, ka Stratēģijas un Attīstības programmas izstrāde un īstenošana varētu būt saistīta ar nozīmīgiem avāriju riskiem un summārām ietekmēm. Tomēr, ja plānošanas dokumenta izstrādes gaitā tiek identificētas/plānotas jaunas (iepriekš nevērtētas) darbības, kas saistītas ar Likuma 1. un/vai 2. pielikumā iekļauto darbību īstenošanu, vai citas darbības ar iespējamu būtisku ietekmi uz vidi vai dabas vērtībām, pašvaldībai atkārtoti jākonsultējas ar VVD Rēzeknes RVP par nosacījumiem un stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepieciešamību.
5. Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs uzskata, ka Stratēģiskā novērtējuma veikšana Stratēģijai un Attīstības programmai konkrētajā gadījumā nav nepieciešama un tās veikšana neizriet arī no lietderības un samērības apsvērumiem – to nepieprasa kā obligāti veicamu spēkā esošie normatīvie akti un tā nepieciešamība neizriet arī no vērtējuma par iespējamu vides problēmu un ietekmes uz vidi būtiskumu, kas veicams saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem. Pie nosacījuma, ja plānošanas dokumenta īstenošana neparedz nozīmīgus jaunus attīstības virzienus un plānus ar papildus būtisku negatīvu ietekmi, kā arī nosacījuma, ka, izstrādājot un īstenojot Stratēģiju un Attīstības programmu, tiks ievēroti institūciju sniegtie nosacījumi, publiskās apspriešanas laikā saņemtās institūciju atzinumu rekomendācijas un spēkā esošie normatīvie akti – sagaidāmo ietekmi ir iespējams identificēt, samazināt un novērst arī ar citiem vērtēšanas instrumentiem.
6. Līdz ar to Birojs, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem, konstatē, ka Ludzas novada

ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2021.–2037. gadam un Attīstības programmai 2021.–2027. gadam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja Pašvaldības 2021. gada 10. februāra vēstuli Nr.3.1.1.8/2021/212–N “Par iesnieguma nosūtīšanu”, Iesniegumu un tam pievienoto dokumentāciju par Stratēģijas un Attīstības programmas izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumentu īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2021.–2037. gadam un Attīstības programmai 2021.–2027. gadam.

Direktors

(*paraksts)

Arnolds Lukšēvics

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Lēmums nosūtīts:

- Ludzas novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
- Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālai vides pārvaldei, *E.Adresē*.